

INFOBULLETIN

NADAČNÍHO FONDU
OBĚTEM HOLOCAUSTU

1/2009

Purim sameach!

Úvodní slova k našemu dalšímu bulletinu píší v den, kdy si připomínáme smutné výročí vyvraždění rodinného tábora ve vyhlazovacím táboře Auschwitz-Birkenau. Během noci z 8. na 9. března 1944 nalezlo smrt v osvětlených plynových komorách celkem 3792 českých občanů.

Jak kruté a symbolické zároveň, tak jako před 65 lety, slavíme v těchto dnech Purim, nejveselejší svátek židovského kalendáře. Připomínáme si příběh megilat Ester, o zbožném Mordechajovi, královně Ester, králi Achašverošovi a zlém Hamanovi, který měl v plánu vyvraždit židovský národ v celé Persii. Nestalo se tak a my se radujeme, dodnes.

Dovolte mi pozvat Vás ke čtení jmen obětí šoa a současně Vám popřát veselý Purim!

Marta Malá

ředitelka, tel.: 224 261 615, e-mail: mala@fondholocaust.cz

יום השואה

Jom ha-šoa
Den vzpomínání na oběti holocaustu
Náměstí Míru v Praze, 21. dubna 2009, 14 - 17 hod.

Mediální partner: **HOSPODÁŘSKÉ NOVINY** Partneři projektu:

Pod záštitou primátora hlavního města Prahy Pavla Běna

AGENTURA DOMÁCÍ PĚČE JAS PŘI ŽIDOVSKÉ OBCI V BRNĚ

Jak jsem již mnohokrát psala od roku 2004 fungují v některých židovských obcích agentury domácí péče. Pro toto vydání infobulletinu nám poskytla rozhovor vedoucí Agentury domácí péče JAS v Brně paní Hana Špunarová, která jako jedna z mála stála u zrodu agentury a setrvává do dnes.

● Paní Špunarová, působíte v agentuře domácí péče již pátým rokem. Když se ohlédnete zpět, jaký máte pocit, co všechno se změnilo?

● Sociální péče má v Židovské obci Brno (ŽOB) dlouholetou tradici. O potřebné členy bylo vždy postaráno, péči o ně si vzaly za své jejich kamarádky, přítelkyně, které s nimi mnohdy prožily každičky

den v době holocaustu. Protože se časem počet potřebných členů obce zvyšoval, ŽOB zřídila po vzoru ŽO Praha za finanční podpory EVZ a NFOH Agenturu domácí péče JAS. Její zaměstnanci měli a mají za úkol poskytovat péči na profesionální úrovni. Začátky nebyly lehké, tak jako vždy, když vzniká něco nového. Jen pomalu jsme získávali důvěru seniorů i jejich blízkých. Během těch pěti let se ale situace zlepšovala a domnívám se, že v současné době už většina členů obce agenturu a její práce přijímá bez problémů a vnímá ji jako potřebnou.

● Nový zákon o sociálních službách platí již dva roky. Usnadnil vám práci, nebo naopak?

● Jako pozitivní vidím, že zákon nastavil jasná pravidla pro poskytovatele, jak poskytovat kvalitní péči, při kvalitně zpracovaných metodikách slouží i pro naši ochranu. Snadnější je též vyjasňování pravidel poskytování služeb pro uživatele.

Obrovské množství práce navíc spojené s jeho zaváděním je asi nezbytná daň změny.

● Co byste například změnila v daném zákoně?

● Z mého pohledu nevyhovuje způsob přiznávání příspěvku na péči. Řízení o jeho přiznání trvá velmi dlouho a myslím si, že rozhodnutí není někdy spravedlivé. Také navrácení peněz do systému je diskutabilní. Organizacím jsou kráceny dotace, ale platby od uživatelů tento schodek nepokryjí. Peníze často dostane od příjemce příspěvku někdo, kdo mu vůbec žádnou péči neposkytuje.

● Kolik má v současnosti ADP JAS klientů a jakým způsobem získáváte nové klienty?

● Zdravotní stav našich klientů se stále zhoršuje, zvyšujeme četnost i rozsah návštěv a služeb, v současné době se 4 pečovatelky s úvazkem 3,25 starají o 31 klientů, a to včetně sobot a nedělí.

Z OBSAHU BULLETINU

Program PĚČE: Rozhovor s Hanou Špunarovou	2
Program PŘIPOMÍNKA: Žijeme ve skrytu...	4
Program BUDOUCNOST: Semináře Židé, dějiny a kultura	5
Program OBNOVA: Památník obětem šoa v Liberci	6
Příběh: Eva Lišková	8
Setkání přeživších holocaust v Senátu Parlamentu ČR	10
Jom ha-šoa 2009	12
Kalendář akcí podpořených NFOH, jaro–léto 2009	13
Kde žádat o podporu	15

V centrálním registru poskytovatelů sociálních služeb, kde jsme jako registrovaný poskytovatel sociálních služeb uvedeni, na webových stránkách ŽOB, z informačních letáků – zde všude se o nás mohou žadatelé o péči, jejich rodinní příslušníci, či jiné osoby dozvědět. Na základě takto získaných informací nás potom kontaktují.

● **Jaké konkrétní služby klientům nabízíte?**

● V rámci pečovatelské služby poskytujeme základní úkony péče o osobu a domácnost, pomoc při zajištění stravy, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím. Mezi fakultativní, placené činnosti řadíme zejména doprovod při pobytu mimo domov, dohled, pomoc při denních kulturních a zájmových aktivitách, dopravu k lékaři a masáže. Máme dobře vybavenou půjčovnu kompenzačních pomůcek. Jsme schopni poskytnout zdravotní úkony dle odbornosti 925-domácí péče; při rozsáhlejší potřebě domácí zdravotní péče spolupracujeme s ADP na území Brna. Důležité je i sociální poradenství.

● **Působí agentura JAS pouze v Brně a nebo máte klienty i v regionu?**

● Pečovatelskou službu poskytujeme pouze na území města Brna. V případě mimobrněnských členů ŽOB podle potřeby spolupracujeme s místními pečovatelskými službami. Sociální pracovníce je k dispozici pro všechny členy ŽOB bez ohledu na místo bydliště.

● **Jak se díváte na možnosti získávání finančních prostředků pro agenturu. Obracíte se také na zahraniční dárcy?**

● Asi 75 % finančních prostředků získáváme z grantů určených pro uživatele z řad přeživších, což je dosud převážná část našich klientů. S každým dalším rokem narůstá potřeba péče pro tuto skupinu a kromě toho už často péči potřebují i přeživší II. generace.

Trošku s obavami se dívám do budoucnosti, protože je tendence krátit, nebo nepřiznat státní dotace, které už nyní, včetně úhrad od uživatelů, nepokryjí zvýšené náklady. Naše fungování do značné míry závisí na dotacích z NFOH a ostatních grantů pro přeživší. Jakkmile se klientela rozšíří o další generace a tyto dotace odpadnou, nebo budou výrazně poníženy, je reálné nebezpečí závažných problémů při financování činnosti Agentury.

Hana Špunarová pečuje o klientku

● **Plánujete nějaké změny či rozšíření vašich aktivit do budoucna?**

● Jako aktivní účastníci komunitního plánování ve městě Brně víme, že jednou z priorit je podpora setrvání seniorů v přirozeném prostředí prostřednictvím zkvalitnění pečovatelské služby. Personální kapacitu je třeba navýšit tak, aby pomoc potřebným mohla být zajišťována i ve večerních hodinách a ve dnech pracovního volna.

Město Brno, které má a bude mít nejvyšší zastoupení seniorů v populaci v ČR, má na tomto velký zájem a také se snaží prostřednictvím dotací rozšiřování kapacity podporovat.

Naším cílem je navýšit počet personálu tak, aby pomoc potřebným mohla být zajišťována i ve večerních hodinách a ve dnech pracovního volna, aby naši uživatelé nemuseli při přechodné zvýšené potřebě péče odcházet do lůžkových zařízení a abychom byli schopni poskytnout pomoc všem přeživším i ostatním členům ŽOB, kteří to potřebují, či budou potřebovat

Zároveň ale rozšíření služeb může být jen takové, abychom byli schopni zaplatit personál, který se na tomto úkolu bude podílet.

● **Děkuji za rozhovor.**

Andrea Fictumová

koordinátorka programů Péče, Připomínka a Budoucnost
tel.: 224 261 573, e-mail: fictumova@fondholocaust.cz

ŽIJEME VE SKRYTU...

Když se mi dostala do rukou pozvánka na uvedení knihy paní Ceily Stojky, vůbec jsem netušila, jak zajímavá žena přijde nejen o své knize, ale i o svém životě povídat.

Ceila Stojka při autogramiádě...

Paní Ceila, rakouská Romka, se narodila v rodině kočovných Romů – Lovárů. Rodina putovala po Rakousku a živila se handlířstvím a obchodováním na trzích. V roce 1943 byla Ceila Stojka spolu se svou matkou a sourozenci z Vídně deportována do

Osvětimi a poté do dalších koncentračních táborů. Po válce se vrátila zpět do Vídně, kde žije dodnes. Autobiografickou knihu s názvem *Žijeme ve skrytu*, vydalo v roce 2008 o. s. Romano d'žaniben. Kniha byla představena 10. února 2009 v Rakouském kulturním centru a byla doprovázena výstavou autorčiných kreseb a olejomalb.

Úryvky, které z knihy přečetla překladatelka německého originálu, paní Jana Zoubková, poslouchal každý z přítomných se zatajeným dechem. Hrůzy koncentračního tábora viděné očima desetileté romské holčičky, zanechaly hluboký dojem. Všechno, co jsme vyslechli, se zdálo tak vzdálené a přitom skutečné.

Ceila Stojka, je paní plná elánu a energie, tvoří, maluje a beseduje s žáky a studenty rakouských škol. Osvětluje téma romského holocaustu a snaží se, aby Romové nežili „ve skrytu“, jak napovídá název její knížky.

Jsmo rádi, že NFOH mohl prezentaci knihy a výstavu podpořit.

Dáša Juránová

tel.: 224 262 563, e-mail: juranova@fondholocaust.cz

... a s překladatelkou knihy Janou Zoubkovou.

ŽIDÉ, DĚJINY A KULTURA CYKLUS SEMINÁŘŮ PRO PEDAGOGY

V roce 2008 připravilo Vzdělávací a kulturní centrum Židovského muzea v Praze cyklus seminářů pro učitele pod názvem Židé, dějiny a kultura. Semináře se konaly v Praze a v Brně a měly různá témata. Učitelé měli možnost seznámit se s židovskými tradicemi a způsobem života, s dějinami Židů na našem území, s holocaustem a antisemitismem, ale také se státem Izrael. Semináře zahrnovaly přednášky, tvůrčí dílny, exkurze a v neposlední řadě besedy s pamětníky, které mnohé z učitelů velmi oslovily. Kromě učitelů středních a základních škol projevíli o semináře značný zájem také studenti vyšších ročníků pedagogických oborů vysokých škol.

Vzdělávací a kulturní centrum ŽMP připravuje kromě těchto seminářů mnoho dalších aktivit jak pro studenty, tak pro širokou veřejnost. Pro žáky druhého stupně základních škol a studenty středních škol jsou připraveny přednášky na nejroznější témata: Biblické dějiny židů, Tradice a zvyky, Izrael včera a dnes a další. Přednášky jsou doplněny prohlídkou vybraných expozic Židovského muzea. Pro veřejnost Vzdělávací a kulturní centrum pořádá nedělní pracovní dílny s tematikou židovství, výstavy a večerní koncerty, přednáškové cykly a přednášky. Prezenčně lze využít také bohatou knihovnu a studovnu.

Andrea Fictumová

koordinátorka programů Péče,

Připomínka a Budoucnost

tel.: 224 261 573

e-mail: fictumova@fondholocaust.cz

PAMÁTNÍK OBĚTEM ŠOA V LIBERCI

Židovská obec v Liberci slavnostně otevřela dne 9. listopadu 2008 u příležitosti 70. výročí tzv. křišťalové noci nový památník obětem šoa. Památník se nachází v areálu libereckého židovského hřbitova, v budově obřadní síně. Požádala jsem o rozhovor Ing. Pavla Jelínka, bývalého předsedu obce, koordinátora projektu památníku, abych členářům našeho bulletinu skromného muže velkých myšlenek a ne o mnoho menších činů představila a s ním jeho zatím poslední projekt.

● Pane Jelínku, řekl byste nám pár slov o sobě a své rodině?

● Moji praprarodiče z matčiny strany přišli do Čech ze Sedmihradska, moji prarodiče měli malý krámk v Dymokurech, kde se narodila i moje matka, která pak odešla do Liberce; tam se usadila a dobře zavedla řada jejích příbuzných. V Liberci se potkala s mým tátou, který byl tehdy obchodním zástupcem. Pocházel z katolické rodiny na Vysočině, takže ani jedna z rodin radost z jejich vztahu neměla, nakonec se ale uklidnily. V roce 1935 jsem se narodil já. O tři roky později, po Mnichovu, jsme

museli z Liberce utéct a po dost složitém kličkování jsme nakonec našli útočiště v tátově rodišti, v obci Hořepník, kde je mimochodem starý židovský hřbitov. Prakticky všichni naši příbuzní z matčiny strany šli postupně do koncentráků – včetně mé babičky, tety, strýce, bratrance, abych vyjmenoval ty nejbližší – a až na výjimky se už nevrátili.

Máma taky dostala příkaz k nástupu do transportu, dobře si pamatuji, jak si balila ruksak a plakala, ale táta ji v poslední chvíli zachránil tím, že podplatil německého doktora na úřadě, který ji napsal doklad, že je tak nemocná, že není transportu schopná. Od té doby nemohla z baráku. Přestože to samozřejmě všichni v obci věděli, nikdo neprozradil, že chodí na dvůr – a to považují za zázrak. A tak jsme se dožili 8. května, kdy přijeli Rusové. Mimochodem já, jako tzv. mischling, jsem měl jít 27. dubna 1945 taky do lágru (bylo mi 10), ale to už Němci měli naštěstí jiné starosti.

Po válce jsme se vrátili do Liberce, táta ale za dva roky, ve věku necelých 41 let, zemřel; domnívám se, že ho život stály ty nervy za války. Dík mu věčný, řada lidí ze smíšených manželství se rozvedla a konec byl jasný...

● Co vás vedlo k nápadu vybudovat památník obětem šoa v Liberci?

● Byl to dluh vůči mé babičce a dalším libereckým příbuzným. Bylo jich dost.

● Byl jste koordinátorem celého projektu, co vaše práce obnášela?

● Prvním krokem bylo přesvědčit libereckou židovskou obec o prospěšnosti celé akce – v obci jsme totiž z členů, kteří pamatují válku, zbyli už jen dva, já a paní Weitzenová. Pak jsem musel najít někoho,

Návštěvníci památníku u destiček se jmény obětí

kdo vizáž památníku navrhne. Oslovil jsem tedy děkana fakulty architektury Technické univerzity v Liberci arch. Šípka a díky němu jsme dostali čtyři návrhy od studentů, jeden vybrali a nechali zpracovat stavitelsky a dopracovat designově. Pak jsme sháněli peníze, ale to byla parketa spíš pro předsedu obce Michala Hrona. Nakonec se uskutečnilo výběrové řízení na dodavatele. To vyhrála firma Brex a s ní už jsem detaily dojednával zase já, využívá své zkušenosti z práce v inženýrské organizaci. Výsledek nechť zhodnotí jiní.

● **Jak nákladný památník byl?**

● Stálo to dost, asi sedm a půl milionu. Část dal kraj, část město, které platilo taky projekt, část vaše organizace, něco my a podíleli se i další.

● **Co památník znamená pro libereckou obec?**

● I ti, kteří přišli odjinud, si už uvědomují, že historie se musí připomínat, a protože prostor má sloužit i malým kulturním akcím, návštěvám škol

a podobně, myslím, že židovská obec dnes stavbu bere kladně, a dokonce je na ni hrdá.

● **Máte v plánu nějaký další projekt?**

● Ještě musíme dodělat program pro počítače, které tam jsou instalovány, aby si návštěvníci památníku mohli najít údaje o zemřelých – včetně fotografií, pokud je budeme schopni dohledat. Tak se jim historie přiblíží ještě víc a konkrétněji. Ve spolupráci s paní Engelmann, jež je autorkou knihy o dějinách libereckých Židů, chci dál pátrat po lidech, které ještě nemáme v evidenci; jmen je dnes v památníku sice kolem osmi set šedesáti, ale zmizelých je k patnácti stům – takže práce pořád. A byl bych rád, kdyby se tam dostali také lidé z okolí, z Jablonce, Českého Dubu a dalších, kde židovské obce před válkou také byly. Je to běh na dlouhé traťi, uvidíme...

● **Děkuji vám za rozhovor.**

Marta Malá

ředitelka, tel.: 224 261 615, e-mail: mala@fondholocaust.cz

PŘÍBĚH: EVA LIŠKOVÁ, hybatelka projektu pamětní desky obětem šoa v Luži

Příběh každého, kdo prožil peklo koncentračních a vyhlazovacích táborů stojí za zaznamenání. Je svědectvím, ze kterého se můžeme a musíme učit. Rozhodli jsme se proto zařadit do našeho bulletinu příběhy přeživších. Nikdy jich není dost. Dnešní příběh je současně také částečnou prezentací námi podpořeného projektu v programu Připomínka – zhotovení a instalace pamětní desky se jmény obětí holocaustu v synagoze v Luži.

JSEM ŠŤASTNÁ

Předkové paní Evy Liškové (nar. 1929) po generace žili v Luži, obci v chrudimském okrese. V loňském roce zde byla slavnostně odhalena pamětní deska, připomínající památku lužských Židů. Paní Eva byla hlavním hybatelem celého projektu, požádala jsem ji proto o rozhovor.

Synagoga v Luži

- Paní Lišková, z jaké rodiny pocházíte?
- Jsem ze židovské rodiny, jak rodina maminky, tak tatínka, byla židovská. Za svobodna jsem se jmenovala Poláková. Vyrůstala jsem v Luži, kde byla před válkou početná židovská komunita, byla zde synagoga, škola. Pobožní jsme ale nebyli.

- Pamatujete si na židovskou obec?
- Samozřejmě, můj tatínek byl totiž starostou lužské židovské obce. Naše obec měla větší správní působnost, spadaly pod ní okolní menší obce. Židovské čtvrti v Luži se říkalo „židovna“, byla to celá ulice, kde je dnes synagoga. Bylo nás asi padesát, měli jsme svého rabína.

Židovské rodiny držely pospolu, scházely se u nás doma.

- Jak si vzpomínáte na dobu perzekuce?
- Museli jsme nosit hvězdu, odevzdat zvířata, lyže, hudební nástroje... V osm večer jsme museli být doma a neopouštět hranice města. Naše rodina vlastnila obchod se smíšeným zbožím, za války do něj sváželi nábytek z opuštěných židovských bytů, pamatují si na pět klavírů.

A pak přišlo povolání k transportu do Terezína.

Paradoxně jsme se těšili, že v Terezíně budeme všichni pohromadě. Jeli jsme z Pardubic v prosinci roku 1942. V Terezíně jsme strávili rok. Muž mé sestřičky Věry Munkové nám zařídil ubytování, bydlela jsem v pokoji společně s maminkou, sestrou a sestřenicí. Tatínek byl ubytován v Sudetských kasárnách, denně jsme se vídali. Oba rodiče pracovali, již nevím kde, já jsem nosila z ženijních kasáren obědy pro náš pokoj. Jinak si toho z Terezína moc nepamatuji, vzpomínky zakryla Osvětim – snad jen, že jsem se byla podívat na Brundibárovi. Nedávno jsem se dozvěděla, že v bloku domů, kde jsme

bydlely, byla synagoga, vůbec jsem o ní nevěděla, stejně tak jsem se až po válce dozvěděla, že jsme bydleli ve stejném domě jako Karel Poláček.

● **Dál vás tedy čekala cesta na východ...**

● V prosinci 1943 jsem byla s celou rodinou transportována do rodinného tábora v Auschwitz-Birkenau. Měli jsme být po půlroce zplynováni, jako předchodí transporty, ale nešli jsme a já dodnes nevím proč. Bylo zvláštní, že rodiny mohly bydlet pohromadě. Maminka se přihlásila k roznašení polévky, ta se nosila v takových velkých dřevěných kádích, měla pak výsadu vyškrábat, co zbylo na dně. Já jsem tu šlichtu jíst nechtěla, ale maminka řekla – musíš. Já vždycky říkám, že ženská vydrží víc než člověk. Maminka se dělala a tatínkovi nosila vždy něco navíc. A táta se nevrátil. Zemřel na pochodu smrti z Blechameer. Po válce se našel v Luži dopis, který nám otec napsal. Tatínek nemá žádný hrob, nechali jsme mu udělat v terezínském kolumbáriu desku.

Já jsem chodila do dětského bloku k Fredymu Hirschovi, byl to báječný chlap, učil nás písničky, básničky, pamatují si na kreslenou sněhurku a sedm trpaslíků na zdech, četli nám knížky, díky Fredymu jsme měli určité výhody, například tu, že se v dětském bloku topilo.

Pak jsem byla společně s maminkou v Stutthofu a Gutowě, odkud jsme šly pochod smrti. Maminka si přisvojila dvě dívky, Rezku Schwarzovou a Lilku Kleinovou, které byly staré jako já, šly jsme spolu a společně jsme také přežily.

Jako máma tří dětí musím říct, že ta doba byla určitě snazší pro děti než pro rodiče.

● **Jaký byl návrat domů?**

● Náš dům byl neobyvatelný. Vrátila jsem se s maminkou, vrátila se i má sestra, která šla z Osvětimi do Bergen-Belsenu a přežila skvrnitý tyfus. Sestře je dnes 85 let a říká, že nás Hitler snad zakonzervoval a že tu budeme věčně. Mé děti se o ni starají.

● **Inciovala jste vznik pamětní desky lužským Židům, kteří byli zavražděni během holocaustu. Jaký máte pocit z toho, že váš návrh byl skutečně?**

● Jsem úžasně šťastná, že je deska na světě. Vzala jsme si tehle nápad do hlavy a doslova si ho vydu-

Pamětní deska lužským obětem holocaustu

pala. Moc děkuji za pomoc lidem z Městského úřadu v Luži, z akciové společnosti Matana a Židovské obce v Praze, kteří pomohli s její realizací.

Na desku jsem se svým právnukem Jakubem, který chodí do třetí třídy, položila kamínek přivezený z Terezína.

Můj vnuk se stará o židovský hřbitov v Luži. Mí vnuci i právnuci se o židovství zajímají.

Jsem opravdu šťastná.

Marta Malá

ředitelka, tel.: 224 261 615, e-mail: mala@fondholocaust.cz

SETKÁNÍ PŘEŽIVŠÍCH HOLOCAUST V SENÁTU PARLAMENTU ČR

Dne 27. ledna 2009 se při příležitosti Mezinárodního dne uctění památky obětí holocaustu, konalo slavnostní setkání přeživších této hrůzné etapy historie. Každoroční vzpomínání se váže k tomuto datu významnou událostí, a to osvobozením vyhlazovacího tábora Osvětim Rudou armádou v roce 1945.

Do Senátu PČR zavítali účastníci nejen ze všech koutů naší republiky, ale i ze zahraničí. Mezi českými hosty byli například pan kardinál Miloslav Vlk, vrchní zemský a pražský rabín Efraim K. Sidon, ministr pro lidská práva a národnostní menšiny Michael Kocáb a mnoho dalších. Akci si pod záštitu

vzala Federace židovských obcí, v čele s předsedou Jiřím Daníčkem, který se zároveň ujal úvodního i závěrečného slova. Dále se podílel Nadační fond obětím holocaustu a Pražská židovská obec.

Z řad politiků k přeživším promluvil předseda Senátu Parlamentu České republiky Přemysl So-

Zaměstnanci a dobrovolníci NFOH v senátu PČR. Zleva: Jana Maláková, Kateřina Vintrová, Lenka Kopřivová, Tereza Šromová, Marta Malá, Gábina Literová, Dáša Juráňová

Prof. ing. Felix Kolmer, DrSc. a Oldřich Stránský s velvyslancem SRN panem Helmutem Elfenkämperem v Senátu PČR při slavnostním setkání dne 27. ledna 2009. Prof. Kolmer a pan Stránský byli za dlouholetou aktivní angažovanost ve smíření mezi Čechy a Němci spolkovým prezidentem Horstem Köhlerem vyznamenáni Křížem za zásluhy první třídy Spolkové republiky Německo. Oběma pánům srdečně gratulujeme!

botka, který se vyjádřil k nedávné situaci v Izraeli a upozornil, že i v dnešní době hrozí nové tragédie a je nutné jim předcházet.

Poté několika detaily ze svého nelehkého životního příběhu, atmosféru podtrhl Jaroslav Kraus, bývalý vězeň koncentračních táborů Terezín a Osvětim-Birkenau. Emotivně vylíčil některé ze strastí a bolestivých okamžiků z doby věznění. Pukával také na skutečnost, že stále existují bílá místa v historii holocaustu, která dosud nebyla historiky objevena.

Masové vyhlazování se netýkalo pouze židovských obyvatel, ale i lidí s romským původem. Právě ty připomněla paní Jana Horváthová, ředitelka Muzea romské kultury v Brně. Dojemným projevem nastínila zvláště bolest matek, které do vyhlazovacích zařízení šly se svými dětmi a musely přihlížet jejich smrti.

○ kulturní zpříjemnění programu se postaral houslista Pavel Šporcl za klavírního doprovodu Petra Jiříkovského. Své hudební nástroje rozezněli mimo jiné také skladbou z filmu *Schindlerův seznam*.

Úplným závěrem byl malý raut, při němž se nejen hodovalo, ale hlavně vyprávělo. Bylo zde možné vyslechnout zkušenosti, které účastníky spojují, ale také příhody z přítomnosti, kdy se každý rád pochlubí rodinou rozrůstající se o vnoučata a pravnoučata.

Celé setkání se neslo v duchu vzpomínek na jednu z nejkruťějších dob lidské historie. Avšak připomenout si holocaust a jeho oběti nebylo jediným účelem letošního setkání. Důležitým aspektem bylo také posílit snahu o to, aby se už nikdy nic podobného neopakovalo.

Jana Maláková
dobrovolnice NFOH

Jom ha-šoa

Den vzpomínání na oběti holocaustu

Náměstí Míru v Praze, 21. dubna 2009, 14 – 17 hod.

INSTITUT
TEREZÍNSKÉ
INICITIVY

Mediální partner: **HOSPODÁŘSKÉ NOVINY**

Partneři projektu:

Pod záštitou primátora hlavního města Prahy Pavla Běma

21. dubna 2009 od 14 hodin budeme na Náměstí Míru v Praze už počtvrté číst jména obětí holocaustu. Připojte se k nám a uctěte tak památku mužů, žen a dětí, kteří byli kvůli svému židovskému původu během druhé světové války pronásledováni, vězněni a zavražděni.

Letošní akce bude věnována těm, kteří poskytli fotografie a materiály ze svých soukromých sbírek do Databáze obětí, on-line zdroje informací a autentických materiálů o českých i evropských obětech holocaustu.
(<http://www.holocaust.cz/cz2/victims/victims>)

Pro účastníky akce budou připraveny informační materiály a ukázky knih.

V Den holocaustu a hrdinství, hebrejsky „Jom ha-šoa ve ha-gvura“ se vzpomíná na památku šesti milionů zavražděných Židů i na židovské hrdiny bojující proti nacistům. Koná se v den zahájení povstání ve varšavském ghettu v roce 1943.

Akci pořádá Nadační fond obětem holocaustu a Institut Terezínské iniciativy.

Více informací:

Dagmar Juráňová, tel.: 224 262 563, 777 746 999

Nadační fond obětem holocaustu

E-mail: juranova@fondholocaust.cz, www.fondholocaust.cz

NFOH: KALENDÁŘ FONDEM PODPOŘENÝCH AKCÍ V ROCE 2009

V následujících řádcích si vás jménem Nadačního fondu obětem holocaustu dovolujeme pozvat na pietní, společenské a kulturní akce, které se konají na jaře a v létě letošního roku a jejichž konání NFOH finančně či organizačně podpořil.

Březen–červen

PUTOVNÍ VÝSTAVA „MÍSTA UTRPENÍ, SMRTI A HRDINSTVÍ

Prostřednictvím výstavy se může veřejnost seznámit s historií koncentračních táborů. Součástí výstavy jsou přednášky, vzpomínky pamětníků a promítání filmů.

Místo, čas: Olomouc (do 31. 3. 2009) • Zlín (duben) • Mikulov (květen) • Znojmo (červen–červenec)

Informace: Olga Zárubová, tel.: 244 462 441

STARONOVÁ ŠANCE – VEŘEJNÁ SHROMÁŽDĚNÍ PROTI ANTISEMITISMU

Hlavním záměrem akcí je upozornit na nebezpečí současného antisemitismu. Vyjádřete svůj názor i vy!

Místo, čas: Valašské Meziříčí (29. 3. 2009) • Praha: Konference o soudobém antisemitismu (17. 4. 2009), Všichni jsme lidi/Pochod dobré vůle, (19. 4. 2009) • Č. Budějovice pro Izrael (29.–31. 5. 2009) • Č. Těšín: Konference smíření (červen)

Informace: www.icej.cz

Květen

ŽIVOT, DÍLO A DOBA RABIHO JEHUDY LÖWA BEN BECALEA

Vernisáž výstavy a workshopy k připomínce čtyřstého výročí úmrtí rabiho Löwa.

Místo: Mikulov

Informace: www.rmm.cz

PIETNÍ AKT NA MÍSTĚ BÝVALÉHO KONCENTRAČNÍHO TÁBORA LETY U PÍSKU

Uctění památky romských obětí holocaustu.

Místo, čas: Lety u Písku, 13. 5. 2009

Informace: Čeněk Růžička
ruzicka.vporh@seznam.cz

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY V SEDLCI-PRČICI

Pietní akt k uctění památky obětí holocaustu.

Místo: Sedlec-Prčice

Informace: www.sedlec-prcice.cz

Červenec–srpen

TŘEBÍČSKÝ ŽIDOVSKÝ FESTIVAL

Šestý ročník festivalu, který má návštěvníkům přiblížit židovskou kulturu a historii, vás zve na hudební a divadelní představení, přednášky a besedy, promítání filmů a k dalším zajímavým aktivitám.

Místo, čas: Třebíč, 30. 7.–1. 8. 2009

Informace: www.mkstrebic.cz

Srpen

TÝDEN ŽIDOVSKÉ KULTURY

Již 9. ročník festivalu prezentující židovskou kulturu a historii vás zve k návštěvě svých uměleckých vystoupení, divadelních představení, bohoslužeb, výstav, panelových diskusí a besed a k dalším zajímavým aktivitám.

Místo, čas: Holešov, 2.–8. 8. 2009

Informace: www.olam.cz

STAŇTE SE PARTNERY A DÁRCI NADAČNÍHO FONDU OBĚTEM HOLOCAUSTU

OBNOVA • PÉČE • PŘIPOMÍNKA • BUDOUCNOST
ČTYŘI PROGRAMY, KTERÉ POMÁHAJÍ

Vracíme tvář památkám, synagogám, židovským hřbitovům a dalším. Snažíme se zachovávat kulturní dědictví. Chcete-li, opravujte s námi!

Pomoc a péče o přeživší holocaust je jednou z hlavních priorit našeho nadačního fondu. Pomáhejte společně s námi!

Připomínáme a snažíme se, aby oběti holocaustu a hrůzy šoa nebyly zapomenuty. Nechceme, aby se zapomnělo!

Rozvoj židovských komunit a vzdělání v judaismu je důležité, je základem pro budoucnost. Podporujte vzdělání s námi!

Mimo rozdělování příspěvků do čtyř grantových programů pořádá NFOH s vaší pomocí také další akce. Ty, jak věříme, přispívají k rozšiřování povědomí o holocaustu a jsou i prevencí proti rasismu a antisemitismu. Každoročně organizujeme Jom ha-šoa/Den vzpomínání na oběti holocaustu (veřejná připomínka a předčítání jmen obětí šoa), benefiční koncert a dle možností také další akce.

**Za dosavadní podporu děkujeme všem jednotlivcům, firmám i dalším subjektům.
Vaše pomoc je pro nás důležitá.**

Číslo účtu:

UniCredit Bank, 502-2685554004/2700

BIC: BACX CZ PP, BAN: CZ732700000502268554004

RÁDI VÁM POSKYTNEME VÍCE INFORMACÍ, NEVÁHEJTE NÁS KONTAKTOVAT.

KDE ŽÁDAT O PODPORU

Jako obvykle vám na posledních stránkách našeho Infobulletinu přinášíme aktuální uzávěrky fondů poskytujících finanční prostředky v oblastech blízkých NFOH.

Podrobnější informace naleznete buď na internetových adresách uváděných u jednotlivých programů, nebo na <http://www.granty.ecn.cz> a <http://www.neziskovsky.cz>

Uzávěrka: 30. 4. 2009

- **Program:** Program Kulturních aktivit zaměřených na podporu zahraničních kontaktů
- **Vyhlašovatel:** Ministerstvo kultury ČR
Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1
- **Kontakt:** PhDr. Václav Drašnar
vaclav.drasnar@mkcr.cz
tel.: 257 085 470

-
- **Program:** Výběrové dotační řízení Ministerstva kultury na podporu regionálních kulturních tradic v roce 2009
 - **Vyhlašovatel:** Ministerstvo kultury ČR
Maltézské nám. 1, 118 11 Praha 1
 - **Kontakt:** Michal Nádvořník
michal.nadvornik@mkcr.cz
tel.: 257 085 292

Uzávěrka: 14. 4. 2009

- **Program:** Program ČSOB a Poštovní spořitelna pro podporu regionů
- **Vyhlašovatel:** Nadace VIA
Jelení 195/9
118 00 Praha 1
- **Kontakt:** Martina Kulíková
tel.: 233 113 370

Uzávěrka: 1. 6. 2009

- **Program:** Evropská dobrovolná služba
- **Vyhlašovatel:** Česká národní agentura Mládež, Národní institut dětí a mládeže MŠMT
Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1
- **Kontakt:** info@mladezvacki.cz
tel./fax: 224 872 280
www.mladezvacki.cz

Uzávěrka: průběžně

- **Program:** Aktivní využití volného času, výchova a vzdělávání
 - **Vyhlašovatel:** Garris, a. s.
Bozděchova 7
150 00 Praha 5
 - **Kontakt:** Mgr. Zdenka Suchardová,
suchardova@garris.cz
tel.: 225 275 215
-
- **Program:** Kulturní fond Nadace Charty 77
 - **Vyhlašovatel:** Nadace Charty 77
Melantrichova 5
110 00 Praha 1
 - **Kontakt:** Mgr. Božena Jirků
bozena.jirku@bariery.cz
tel.: 224 214 452, 224 230 216,
224 225 092
fax: 224 213 647

Uzávěrka: průběžně

- **Program:** Lety Divokých hus
- **Vyhlašovatel:** Nadace Divoké husy
Domažlická 15
130 00 Praha 3
- **Kontakt:** Martin Balcar
nadace@divokehusy.cz
tel.: 222 584 342, 603 469 457
fax: 222 584 342
http://www.divokehusy.cz
- **Program:** Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit
- **Vyhlašovatel:** MPSV ČR
odbor sociálních služeb
Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2
- **Kontakt:** Mgr. Kateřina Kolářová
katerina.kolarova@mpsv.cz
tel.: 221 922 395

-
- **Program:** Benefice s Divokými husami
 - **Vyhlašovatel:** Nadace Divoké husy
Domažlická 15
130 00 Praha 3
 - **Kontakt:** Věra Valentová
nadace@divokehusy.cz
tel.: 739 244 696
http://www.divokehusy.cz
 - **Program:** Podpora sociální integrace a sociálních služeb
 - **Vyhlašovatel:** MPSV ČR
Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2
 - **Kontakt:** Mgr. Zdeňka Vaňurová
zdenka.vanurova@mospv.cz
tel.: 226 206 850

-
- **Program:** Rychlé granty
 - **Vyhlašovatel:** Nadace VIA
Jelení 195/9
118 00 Praha 1
 - **Kontakt:** Alžběta Mattasová, Jan Kotecký
alzbeta.mattasova@nadacevia.cz
jan.kotecky@nadacevia.cz
tel.: 233 113 370, 777 715 454

